

Rekordlåg antibiotika-användning i svensk kycklinguppfödning

Överanvändning av antibiotika och utveckling av resistenta bakterier är en av vår tids viktigaste och allvarligaste hälsofrågor. Svensk Fågel arbetar aktivt för att minimera användningen av antibiotika. Svenska kycklingbönder använder inte tillväxtantibiotika eller preparat som äventyrar hälsan hos djur eller människor. I andra länder är situationen tyvärr inte lika positiv.

Så funkar det

Överanvändning av antibiotika inom djuruppfödning är direkt kopplat till ökad antibiotikaresistens. Det kan i förlängningen leda till att vi får allt svårare att behandla olika former av sjukdomar hos människor. Svensk Fågel har sedan många år tillbaka arbetat förebyggande med smittskydd på gårdsnivå för att minska behovet och användningen av antibiotika. Endast sjuka djur behandlas efter veterinär förskrivning och det skiljer Sverige från många andra länder. Utomlands ges antibiotika ofta i förebyggande syfte för att de inte ska bli sjuka och för att de ska växa bättre, med eller utan veterinär förskrivning.

För att slippa använda antibiotika krävs arbete som minimerar risken för att djuren överhuvudtaget ska bli sjuka. Det här har också varit den svenska modellen under många år. Svenska kycklingbönder arbetar med fokus på att föda upp friska djur genom gott smittskydd

och god djurvälstånd för att skapa miljöer där antibiotikabehandling inte behövs.

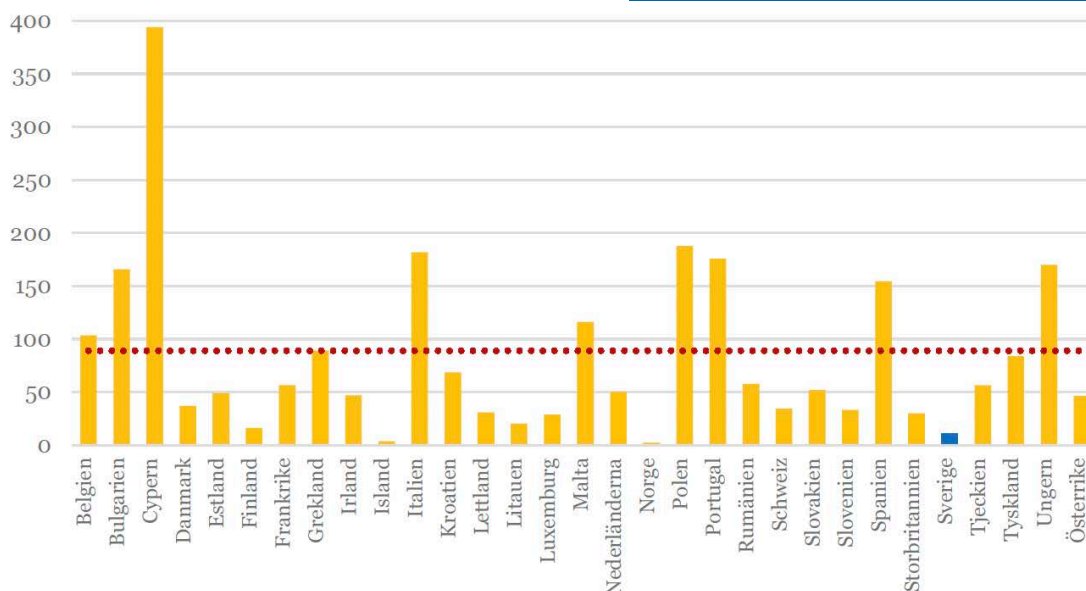
Antibiotika

Antibiotika används mot olika former av infektioner. Det är ett väldigt effektivt läkemedel men måste användas med försiktighet. Bakterier lär sig nämligen att stå emot olika former av antibiotika och blir vad man brukar kalla resistenta. Djur som föds upp och får onödig antibiotika riskerar att utveckla resistenta bakterier som sedan kan överföras till människor. Då kan det bli svårare att bota sjukdomar som människor drabbas av.

Framgångar

- ingen tillväxtantibiotika sedan 1986
- endast veterinär recept- förskrivning efter diagnos.
- förebyggande smittskydd på gården, god djurhälsa och god djurvälstånd.
- unikt låg nivå jämfört med resten av EU.

Antibiotika i Sverige och EU enligt SVA:

Figur 1. Försäljning av antibiotika för livsmedelsproducerande djur 2020 uttryckt som mg aktiv substans per populationskorrektionsenhet (PKU). PKU motsvarar ungefär den sammanlagda vikten av levande djur i ett land, uttryckt i kilo. Mättet är trubbigt och därför ska siffrorna tolkas med försiktighet. Den streckade linjen illustrerar den genomsnittliga försäljningen i de 31 rapporterande länderna. Källa: Europeiska läkemedelsmyndigheten.

Varsamt användande vid sjukdom

Ibland händer det att kycklingar blir sjuka och behöver få antibiotika. Även då är det viktigt med vilken typ av antibiotika som används. I Sverige undviks exempelvis antibiotikatyper som gynnar förekomsten av ESBL vid behandling av kyckling. ESBL är ett enzym som bryter ner viktiga antibiotikatyper. Bakterier som bildar ESBL är resistenta mot dessa läkemedel. Kort sagt är användning av antibiotika till svensk kyckling och kalkon mycket begränsad och statistik samlas in årligen via besättningsveterinärer för uppföljning som stäms av med Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA).

Koccidiostatika är ett tillåtet medel som enligt en mycket strikt och teoretisk definition tillhör det man kallar antibiotika, från grekiskan anti, mot och bios, liv. Detta för att Koccidiostatika bildas av en levande organism och har effekt mot en annan levande organism. Dock är det ett medel mot tarmparasiten koccidios och klassas av EU som en fodertillsats och används inte i Sverige för att behandla sjuka djur. Det finns ingen risk för resistens hos människor vid användning av parasitmedlet då substansen inte används inom sjukvården.

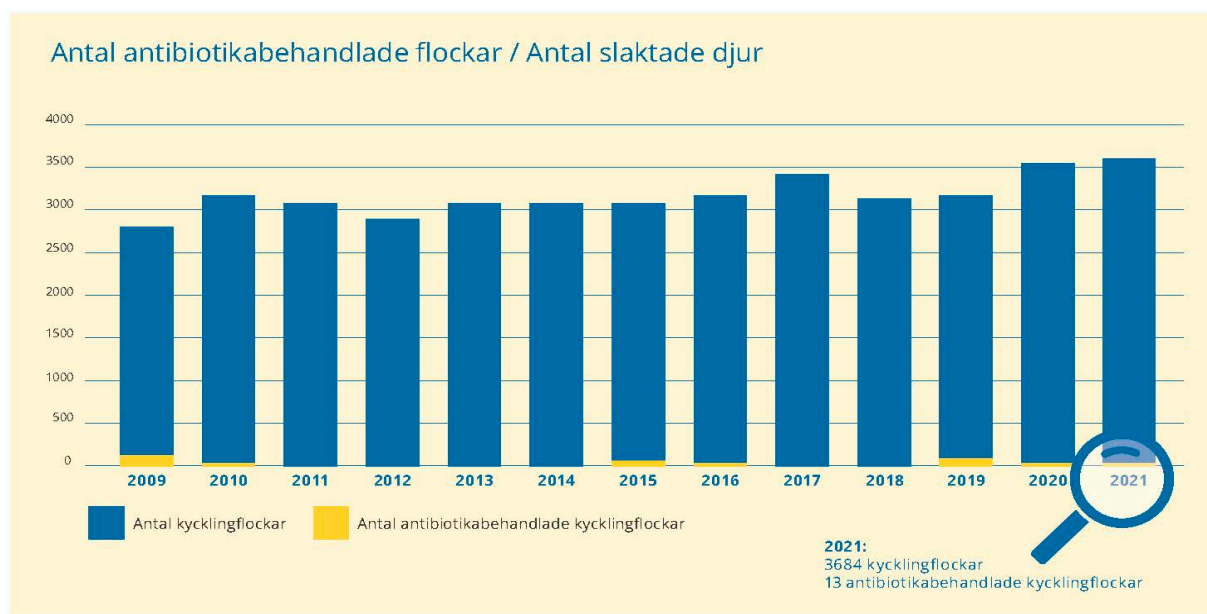
Så blev resultatet

Den svenska matfågelbranschen har arbetat konsekvent och långsiktigt med att minska behovet av antibiotika vilket har varit framgångsrikt. All antibiotikaanvändning till kyckling- och kalkonflockar inom Svensk Fågel registreras och följs upp till SVA. Resultatet är, med internationella mått, helt unikt. Generellt är användningen inom den svenska djurpopulationen exceptionellt låga siffror jämfört med övriga EU, se figur 1.

Stor skillnad

Den svenska antibiotikaanvändningen är som sagt mycket liten och det är enbart kycklingar och kalkoner med diagnos av veterinär med receptförskrivning som behandlas, se figur 2. Att konsekvent tillsätta små doser antibiotika i foder eller vatten, så kallad tillväxtbefrämjande antibiotikaanvändning, har varit förbjudet inom svensk kycklinguppfödning sedan 1986. Sverige var tidiga med den här typen av reglering och först 2006 började samma förbud gälla inom EU, mycket tack vare svensk påtryckning. Användandet av antibiotika är fortfarande avsevärt mycket lägre i Sverige än i de flesta andra europeiska länderna.

Antibiotikaanvändning inom Svensk Fågel - figur 2

Svensk Fågel

Svensk Fågel är branschorganisationen för svensk kyckling och kalkon. Vi representerar hela kedjan, från avelsföretag, kläckerier och fodertillverkare till bönder och slakterier. Medlemsföretagen är: Kronfågel, Guldfågeln, Atria Sweden, Knåreds Kyckling, Bjärefågel och Ingelsta Kalkon. Alla arbetar mot samma mål – att ta fram världens bästa kyckling och kalkon.